

RETTENS DOM (Ottende Afdeling)

17. december 2010 *

I sag T-460/08,

Europa-Kommissionen ved A. Aresu og A. Caeiros, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Acentro Turismo SpA, Milano (Italien), ved advokaterne A. Carta og G. Murdolo,

sagsøgt,

angående et søgsmål, som Kommissionen har anlagt i medfør af artikel 153 EA, med påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale de angiveligt skyldige beløb med tillæg af morarenter i forbindelse med opfyldelse af tjenesteydelseskontrakt nr. 349-90-04 TL ISP I vedrørende organisering af tjenesterejser, der blev bestilt af Det Fælles Forskningscenter,

har

* Processprog: italiensk.

RET TEN (Ottende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, E. Martins Ribeiro, og dommerne S. Papasavvas og N. Wahl (refererende dommer),

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. februar 2010,

afsagt følgende

Dom

Kontraktmæssige rammer

- 1 Den 6. april 1990 indgik Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom), repræsenteret ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, tjensteydelseskontrakt nr. 3949-90-04 TL ISP I (herefter »kontrakten«) med Acentro Divisione Turismo SpA, senere benævnt Acentro Turismo SpA (herefter »Acentro«).
- 2 Ifølge kontrakten skulle Acentro på Kommissionens vegne varetage organiseringen af de tjensterejser, der blev bestilt af Det Fælles Forskningscenter (FFC) i Ispra (Italien).

- 3 I henhold til kontraktens artikel 2.1 blev denne oprindeligt indgået for en periode af to år fra den 1. oktober 1990. Kontrakten blev dernæst forlænget med fire år ved et første tillæg til kontrakten underskrevet i Ispra den 11. august 1992, herefter med seks år ved et andet tillæg underskrevet i Ispra den 7. juli 1994 og endelig med seks måneder ved et tredje tillæg underskrevet i Ispra den 9. september 1996.
- 4 Ifølge kontraktens artikel 6.2 skulle Acentro tre gange pr. måned udarbejde samlede fortegnelser over de fakturer, som svarede til de udleverede rejsedokumenter, og dernæst fremsende disse til Kommissionens kompetente tjenestegrene sammen med eventuelle andre fortegnelser over udgifter. Nævnte tjenestegrene skulle herefter godtgøre disse inden 60 dage fra datoen for indsendelsen af nævnte fortegnelser.
- 5 Ifølge kontraktens artikel 7 var Acentro forpligtet til i forhold til Kommissionen at afholde tre slags udgifter:
- en agio beregnet »på grundlag af 3 % af beløbene vedrørende salget af internationale flybilletter« (artikel 7.1)
 - en deltagelse i omkostningerne i forbindelse med Acentros brug og vedligeholdelse af de lokaler, som Kommissionen stillede til rådighed for selskabet i Ispra, bl.a. for så vidt angår omkostninger til rengøring, opvarmning, aircondition og elektricitet, jf. de i bilag 1 til kontrakten fastsatte parametre (artikel 7.2)
 - afholdelse af almindelige driftsomkostninger og omkostninger i forbindelse med udførelsen af de opgaver, som var overdraget til selskabet, samt udgifter til telefon, telex og fax (artikel 7.3).

6 I henhold til kontraktens artikel 8 skulle Kommissionen hvert halvår fremsende en faktura til Acentro vedrørende førnævnte udgifter, som skulle betales af selskabet inden 30 dage efter datoen for modtagelsen.

7 Artikel 15 i kontrakten havde følgende ordlyd:

»15. 1. Denne kontrakt er underlagt italiensk ret.

15. 2. I tilfælde af uenighed er De Europæiske Fællesskabers Domstol enekompetent til at afgøre tvister mellem de kontraherende parter vedrørende denne kontrakt.«

8 I overensstemmelse med artikel 1341, stk. 2, i den italienske civillovbog (herefter »CC«) blev det i kontrakten ligeledes bestemt, at den fastsatte voldgiftsbestemmelse skulle være genstand for en ny underskrift i et særskilt dokument.

9 I artikel 1341, stk. 2, i den italienske civillovbog bestemmes, at »[...] undtagelser fra den judicielle myndigheds kompetence er under alle omstændigheder uden retsvirkning, hvis de ikke specifikt er blevet skriftligt godkendt«.

Tvistens baggrund

- 10 Efter kontraktens udløb den 31. marts 1997 konstaterede Kommissionens kompetente tjenestegrene, at Acentro ikke havde betalt to fakturaer, som Kommissionen havde udstedt på grundlag af kontraktens artikel 8, nemlig:
- faktura med ref. nr. 97170/REE af 19. maj 1997 på 1 566 571 italienske lire (ITL) vedrørende udgifter i forbindelse med tilrådighedsstillelse af lokaler for perioden fra den 1. september 1996 til den 31. marts 1997

 - faktura med ref. nr. 97182/REE af 19. maj 1997 på 75 042 795 ITL vedrørende agioen på 3% af beløbene vedrørende salget af internationale flybilletter for perioden fra den 1. oktober 1996 til den 31. marts 1997.
- 11 Ved skrivelse af 2. september 1997 opfordrede Kommissionen Acentro til at betale de pågældende to fakturaer inden 15 dage fra datoen for modtagelsen af rykkerskrivelsen.
- 12 Ved skrivelse af 12. september 1997 besvarede Acentro Kommissionens skrivelse af 2. september 1997. Acentro anførte i sit svar, dels at der i det samlede beløb på 76 609 366 ITL, som Kommissionen forlangte, skulle fratrækkes et samlet beløb på anslået 22 257 166 ITL, som Kommissionen skyldte selskabet. Endvidere tilkendegav selskabet, at det ikke havde til hensigt at betale restgælden, eftersom det var af den opfattelse, at der i denne restgæld skulle modregnes den fordring på 29 328 000 ITL, som selskabet havde i forbindelse med opfyldelsen af tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00, som det havde indgået den 23. juli 1996 i Milano (Italien) med Det Europæiske Fællesskab.

- 13 Kommissionen accepterede princippet om modregning mellem Acentros gæld til Kommissionen og selskabets fordringer på Kommissionen i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten og foretog en sammenligning af hver kontraherende parts gæld og fordringer vedrørende regnskabsåret 1997.

- 14 I forbindelse med denne sammenligning tog Kommissionen ud over de ovenfor i præmis 10 nævnte fakturaer hensyn til seks fakturaer vedrørende telefonudgifter, som Acentro ikke havde betalt, nemlig fakturaerne med ref. nr. 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE og 97176/REE, hvis samlede beløb var på 80 501 938 ITL. Dernæst tog Kommissionen hensyn til de fakturaer, som var angivet i de samlede fortegnelser, som Acentro fremsendte i 1997, og som endnu ikke var blevet betalt til selskabet, hvis samlede beløb var på 54 367 200 ITL. Kommissionen nåede således frem til en kreditsaldo i sin favør på 26 134 738 ITL (13 497,46 EUR) og følgelig til, at Euratom havde en fordring på samme beløb hos Acentro.

- 15 Ved anbefalet skrivelse med modtagelsesbevis af 31. maj 2002 underrettede Kommissionen Acentro om dette resultat og fremsatte påkrav over for selskabet om at betale beløbet på 13 497,46 EUR inden 15 dage fra modtagelsen af nævnte skrivelse.

- 16 Ved skrivelse af 10. juni 2002 meddelte Acentro Kommissionen, at selskabet afviste at betale den pågældende gæld, da det var dets opfattelse, at gælden kunne udlignes med den fordring, selskabet havde på Euratom i forbindelse med opfyldelsen af tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00.

- 17 Ved anbefalet skrivelse med modtagelsesbevis af 11. november 2002 forlangte Kommissionen, at Acentro betalte beløbet på 13 497,46 EUR.

- 18 Ved skrivelse af 20. november 2002 besvarede Acentro Kommissionens skrivelse af 11. november 2002. Selskabet gentog sit synspunkt og afviste fortsat at betale den pågældende gæld.

- 19 Ved anbefalet skrivelse med modtagelsesbevis af 20. januar 2004 påbød Kommissionen igen Acentro at betale beløbet på 13 497,46 EUR.
- 20 Acentro besvarede ikke den sidste skrivelse, og Kommissionen udpegede en italiensk advokat med henblik på at opnå betaling af det beløb, som den mente at have krav på. Da situationen ikke udviklede sig, og det var umuligt at inddrive Euratoms fordring mod Acentro, besluttede Kommissionen at indbringe sagen for Retten i henhold til voldgiftsbestemmelsen i kontraktens artikel 15.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 21 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 10. oktober 2008 har Kommissionen anlagt nærværende sag i henhold til artikel 153 EA.
- 22 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten under retsmødet den 11. februar 2010.
- 23 Under retsmødet anmodede Kommissionen om tilladelse til at tilføje sagens akter visse supplerende dokumenter vedrørende den pågældende fordring. Acentro modsatte sig dette. Dokumenterne blev ikke tilført sagens akter.

24 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Acentro tilpligtes at betale 13 497,46 EUR som hovedstol.

- Acentro tilpligtes at betale renter på 2 278,55 EUR, der forfalddt på datoen for sagens anlæg, samt morarenter, som påløber efter datoen for sagens anlæg og indtil datoen for effektiv betaling af den skyldige hovedstol, og som efterfølgende fastsættes på grundlag af den rente, som følger af italiensk ret.

- Acentro tilpligtes at betale morarenter af de renter, der forfalddt på datoen for sagens anlæg, idet disse morarenter fastsættes efterfølgende på grundlag af datoen for betalingen af nævnte renter samt på grundlag af den rente, der følger af italiensk ret.

- Acentro tilpligtes at betale sagens omkostninger.

25 Acentro har nedlagt følgende påstande:

- Det fastslås, at der ikke foreligger nogen værnetingsklausul, eller at denne er ugyldig eller under alle omstændigheder utilstrækkelig, og følgelig afvises sagen.

- Alle de af Kommissionen nedlagte påstande over for selskabet afvises.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Formaliteten

Parternes argumenter

- ²⁶ Uden formelt at fremsætte en formalitetsindsigelse ved særskilt dokument i henhold til artikel 114 i Rettens procesreglement har Acentro anført, at sagen må afvises med den begrundelse, at Retten ikke har kompetence.
- ²⁷ Acentro har gjort gældende, at klausulen i kontraktens artikel 15.2, som tillægger De Europæiske Fællesskabers Domstol enekompetence, ikke har været genstand for en specifik skriftlig godkendelse på tidspunktet for kontraktens indgåelse, og at denne klausul på grundlag af selve kontrakten, jf. dennes henvisning til artikel 1341 i CC, herefter er uden virkning, hvilket medfører, at Retten ikke har kompetence, og at sagen følgelig skal afvises.
- ²⁸ Kommissionen er af den opfattelse, at klausulen i kontraktens artikel 15.2 ikke skal underlægges formkravene i artikel 1341, andet afsnit, i CC.
- ²⁹ For det første finder den nationale ret udelukkende anvendelse på det, som ikke udtrykkeligt er fastsat i kontrakten, eller i tvivlstilfælde for så vidt angår fortolkningen af en klausul i kontrakten. Klausulen i kontraktens artikel 15.2, som tillægger Domstolen enekompetence, fremstår særdeles klar og udtrykkelig, uden at der med rimelighed kan være nogen tvivl om dens indhold og betydning.

- 30 For det andet finder artikel 1341, stk. 2, i CC ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde. Kommissionen er i denne forbindelse for det første af den opfattelse, at artikel 153 EA ikke fastsætter noget krav om en særskilt skriftlig godkendelse af voldgiftsbestemmelser. Ifølge Kommissionen ville en national bestemmelse, som stiller krav om en udtrykkelig fastsættelse af den pågældende klausul i et særskilt skriftligt dokument, uundgåeligt være i strid med ordlyden af og tanken bag fornævnte bestemmelse i EA-traktaten, som har forrang for national ret. For det andet kan der ifølge Corte suprema di cassazione (kassationsretten) ikke stilles krav om en særskilt skriftlig godkendelse med hensyn til tjenesteydelsesaftaler indgået med offentlige organer på grundlag af offentlige udvælgelsesprocedurer som i den foreliggende sag. For det tredje har denne særskilte skriftlige godkendelse tilbøjelighed til udelukkende at finde anvendelse i situationer, der er kendetegnet ved en åbenbar uligevægt mellem de kontraherende parter. Ifølge Kommissionen er det indlysende, at kontrakten bar tegn på at være en klassisk forretningsforbindelse »business to business«, som parterne var blevet enige om efter en forhandling mellem professionelle parter, som fuldt ud var bevidste om forhandlingens udfald.
- 31 For det tredje har Kommissionen anført, at hvis Retten måtte finde, at ikke blot national ret, men ligeledes den specifikke bestemmelse i artikel 1341, stk. 2, i CC finder anvendelse på kontrakten, hvilket Kommissionen bestrider, har Acentro under de forhandlinger, som efterfulgte udbuddet, fuldt ud og ubetinget indvilliget i, at voldgiftsbestemmelsen blev medtaget i kontrakten.

Rettens bemærkninger

- 32 Indledningsvis konstateres, at Rettens kompetence omfatter de beføjelser, der er angivet i artikel 225 EF og artikel 140 A EA, således som disse bestemmelser nærmere er præciseret i artikel 51 i statuten for Domstolen. I medfør af disse bestemmelser har Retten kun kompetence til at afgøre tvister på det aftaleretlige område, der indbringes for den, i henhold til en voldgiftsbestemmelse. Denne kompetence, der hviler

på en voldgiftsbestemmelse, udgør en undtagelse fra de almindelige retsregler og skal derfor fortolkes snævert (Domstolens dom af 18.12.1986, sag 426/85, Kommissionen mod Zoubek, Sml. s. 4057, præmis 11).

- 33 Dernæst bemærkes, at Unionens retsinstansers kompetence til i henhold til en voldgiftsbestemmelse at pådømme en tvist vedrørende en kontrakt ifølge retspraksis alene hviler på bestemmelserne i artikel 238 EF eller i artikel 153 EA og på selve voldgiftsklausulen, og nationale retsregler kan ikke påberåbes over for disse som angiveligt værende til hinder for deres kompetence (Domstolens dom af 8.4.1992, sag C-209/90, Kommissionen mod Feilhauer, Sml. I, s. 2613, præmis 13, og af 6.4.1995, sag C-299/93, Bauer mod Kommissionen, Sml. I, s. 839, præmis 11).
- 34 I det foreliggende tilfælde indeholder kontrakten en værnetingsklausul som omhandlet i artikel 153 EA til fordel for Unionens retsinstanser.
- 35 Kontrakten blev underskrevet den 6. april 1990. Til gengæld blev voldgiftsbestemmelsen ikke gjort til genstand for en ny underskrift i et særskilt dokument af Kommissionens medkontrahent.
- 36 Selv om der i henhold til den nationale ret, der finder anvendelse på kontrakten, kræves en specifik godkendelse, gør den omstændighed, at der ikke foreligger en sådan godkendelse, imidlertid ikke den pågældende voldgiftsbestemmelse ugyldig.
- 37 Det fremgår nemlig af den retspraksis, som er nævnt ovenfor i præmis 33, at selv om en kontrakt, som indeholder en voldgiftsbestemmelse som omhandlet i artikel 238 EF eller i artikel 153 EA, er underlagt national ret, således som det er fastsat i nævnte

kontrakt, er Unionens retsinstitutters kompetence udelukkende underlagt den pågældende traktat og bestemmelserne i selve voldgiftsbestemmelsen. National ret kan ikke være til hinder for Unionens retsinstitutters kompetence. Denne retspraksis finder ligeledes anvendelse under de foreliggende omstændigheder, hvorefter der i selve kontrakten er fastsat en specifik skriftlig godkendelse.

- ³⁸ Det følger af de ovenfor anførte betragtninger og af fast retspraksis, at Retten i henhold til artikel 153 EA og artikel 15.2 i kontrakten har kompetence til at pådømme denne tvist.

Realiteten

Påstanden om betaling af fordringens hovedstol

— Parternes argumenter

- ³⁹ Kommissionen er af den opfattelse, at den omstændighed, at der foreligger en fordring på 13497,46 EUR i Euratoms favør er blevet tilstrækkeligt godtgjort ved kontraktens bestemmelser, og at denne fordring herefter er sikker, opgjort og forfalden. Endvidere er Acentro i overensstemmelse med artikel 1219, stk. 1, i CC regelmæssigt blevet opfordret til at betale og har modtaget betalingspåkrav.

- 40 Kommissionen har forklaret, at den med henblik på at opgøre størrelsen af den pågældende fordring har anvendt de relevante fakturaer i dens besiddelse vedrørende de tre slags udgifter, som påhvilede Acentro i henhold til kontraktens artikel 7, nemlig agioen på 3 % af beløbene vedrørende salget af internationale flybilletter (faktura med ref. nr. 97182/REE for perioden fra den 1.10.1996 til den 31.3.1997), udgifterne i forbindelse med de lokaler, der var stillet til rådighed i Ispra (faktura med ref. nr. 97170/REE for perioden fra den 1.9.1996 til den 31.3.1997) og de almindelige driftsomkostninger (fakturaerne med ref. nr. 97171/REE, 97172/REE, 97173/REE, 97174/REE, 97175/REE og 97176/REE, som i det væsentlige vedrørte alle Acentros telefonudgifter for marts 1997 og for perioderne fra januar til marts og fra maj til juni 1996).
- 41 Som svar på Acentros argument om, at Kommissionen ikke har fremlagt tilstrækkelige beviser vedrørende telefonregningerne, har Kommissionen anført, at faktureringen skete i overensstemmelse med bestemmelserne i kontraktens artikel 8, og at Acentro aldrig har gjort indsigelser i denne forbindelse. Kommissionen har tilføjet, at Acentro aldrig har sat spørgsmålstejn ved indholdet af de i forrige præmis nævnte otte fakturaer, herunder telefonregningerne.
- 42 Endvidere spiller den forløbne tid en vigtig rolle i denne sag. Kommissionen har i denne forbindelse bemærket, at forpligtelsen ifølge italiensk ret til at gemme fakturaerne vedrørende kontrakten er på ti år med hensyn til civilretten og på fem år med hensyn til skatteretten. Kommissionen har følgelig udvist større omhu ved at gemme regnskabsbilagene i en længere periode end de perioder, der kræves i henhold til italiensk ret.
- 43 Ifølge Kommissionen er de eneste elementer, hvoraf det var muligt klart og velunderbygget at udlede aktiv- og passivposterne i forbindelse med de regnskabsmæssige bevægelser vedrørende kontrakten, forsvundet eller vanskelige at rekonstruere 12 år efter de faktiske omstændigheder, henset til Acentros lange reaktionstid.

- 44 Vanskelighederne ved at opnå dataene vedrørende telefontrafikken hos den på dette tidspunkt anvendte teleudbyder er ligeledes forbundet med, at Acentro valgte at benytte sig af Ispras telefoncentral for så vidt angår den kommunikation, som vedrørte selskabets forretningsområde. Dette valg indebar, at det var nødvendigt at fakturere udgifterne vedrørende Acentros brug af denne service særskilt. I henhold til de EF-regler og nationale regler, der fandt anvendelse på behandlingen af data og på beskyttelsen af privatlivet, kunne de pågældende data ikke gemmes i lang tid.
- 45 Kommissionen har med henvisning til den med Acentro udvekslede korrespondance desuden gjort gældende, at selskabet aldrig har bestridt eksistensen af den pågældende fordring og i denne forbindelse har påstået, at nævnte fordring skulle modregnes med en anden fordring, som selskabet angiveligt havde på Kommissionen i henhold til tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00. Ifølge Kommissionen forudsætter en sådan modregning imidlertid nødvendigvis, at Acentro anerkendte de beløb, som selskabet skyldte Kommissionen.
- 46 For så vidt angår selve modregningen har Kommissionen, som ikke anerkender at have nogen gæld til Acentro i forbindelse med opfyldelsen af tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00, forklaret, at den af Acentro foreslåede modregning i henhold til artikel 1241 i CC og artikel 1242, stk. 1, i CC kun kan finde sted, hvis to personer er hinandens debitorer, og hvis deres gensidige gæld er sikker, opgjort og forfalden. Ifølge Kommissionen er dette ikke tilfældet i det foreliggende tilfælde, eftersom den første fordring er Euratoms fordring på Acentro, mens den anden fordring angiveligt er Acentros fordring på Det Europæiske Fællesskab, dvs. en juridisk person, der er forskellig fra Euratom.
- 47 Acentro har påpeget, at det påhviler en angivelig kreditor at påvise sin fordring i overensstemmelse med den bevisbyrde, der er fastsat i artikel 2697 i CC. Selskabet har i denne forbindelse anført, at de fakturaer, som Kommissionen har påberåbt til støtte for sine påstande, ikke er et tilstrækkeligt bevis på fordringen og endnu mindre på, at

den er opgjort og forfalden til betaling. De fakturaer, der danner grundlag for Kommissionens krav om tilbagebetaling af telefonudgifterne, indeholder i særdeleshed ingen bilag, som gør det muligt at efterprøve rigtigheden af denne påstand.

- 48 Acentro har ligeledes bestridt Kommissionens argument om, at selskabets skrivelse af 12. september 1997 udgør en gældsvedgåelse, eftersom selskabet ved affattelsen af denne skrivelser antog, at det var muligt at modregne den pågældende gæld med den fordring, som selskabet havde på Kommissionen i forbindelse med opfyldelsen af tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00.

— Rettens bemærkninger

- 49 Indledningsvis bemærkes, at det i henhold til artikel 2697 i CC påhviler kreditor at bevise grundlaget for sin ret. I det foreliggende tilfælde har Kommissionen baseret sig på otte fakturaer, som blev fremsendt i forbindelse med et kontraktforhold, med henblik på at bevise Euratoms fordring på Acentro.
- 50 Det bemærkes ligeledes, at Acentro med henblik på at rejse tvivl om, hvorvidt den pågældende fordring foreligger, i det væsentlige alene har gjort gældende, at de fakturaer, på grundlag af hvilke Kommissionen har krævet godtgørelse af telefonudgifterne, ikke indeholder noget bilag, som gør det muligt for selskabet at kontrollere rigtigheden af denne påstand.
- 51 I denne forbindelse bemærkes, at Acentro ifølge kontrakten havde valget mellem at benytte Ispras telefoncentral til kommunikation, som vedrørte selskabets forretningsområde (kontraktens artikel 5.2, stk. 2), eller for egen regning ved betaling direkte til udbyderen at aktivere og vedligeholde de telefon-, telex- og faxlinjer, som

var nødvendige med henblik på opfyldelsen af dets forpligtelser. Selskabet valgte på tidspunktet for de faktiske omstændigheder at gøre brug af Ispras telefoncentral og Kommissionens tjenesteydelser med hensyn til den kommunikation, som vedrørte selskabets forretningsområde.

- 52 Dette valg gjorde det nødvendigt at fakturere omkostningerne i forbindelse med Acentros brug af disse tjenesteydelser særskilt. Ispras tekniske afdeling opgjorde de af Acentro foretagne telefonopkald ud fra de af telefonselskabet udstedte lister over telefonopkald, beregnede det tilsvarende beløb og fremsendte oplysningerne til økonomiafdelingen, som udstedte fakturaen og fremsendte denne til Acentro bilagt en opgørelse over nævnte telefonopkald.
- 53 Det bemærkes således, at faktureringen fandt sted i overensstemmelse med bestemmelserne i kontraktens artikel 8, og at Acentro ikke på noget tidspunkt satte spørgsmålstegn ved denne fremgangsmåde i den tid, kontrakten varede.
- 54 Desuden bemærkes, at der ikke er noget i sagen som tyder på, at Acentro på tidspunktet for de faktiske omstændigheder bestred de pågældende fakturaer eller de efterfølgende rykkerskrivelser, som Kommissionen fremsendte til selskabet.
- 55 Derimod fremgår det af sagen, at Acentro i stedet for at bestride de krævede beløb eller udbede sig forklaringer vedrørende de pågældende fakturaer opfordrede Kommissionen til at modregne denne gæld med en anden fordring, som selskabet angiveligt havde på Kommissionen i forbindelse med opfyldelsen af en anden kontrakt, nemlig tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00.
- 56 Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt Acentro og Kommissionen er hinandens debitorer, eller hvorvidt den omstændighed, at de af Acentro indgæede kontrakter er

indgået med to forskellige fællesskaber, nemlig Det Europæiske Fællesskab i forbindelse med tjenesteydelseskontrakt Phare nr. 96-0781.00 og Euratom i forbindelse med kontrakten, er til hinder for den af Acentro foreslåede modregning, skal det fastslås, at en sådan handlemåde ikke i sig selv er tilstrækkelig til at bestride de pågældende fakturaer.

- 57 I denne forbindelse bemærkes, at de kontraktmæssige forbindelser mellem Kommissionen og Acentro ifølge italiensk ret var underlagt princippet om redelighed. Dette princip indebærer, at hvis én af parterne, i dette tilfælde Acentro, bestrider en eller flere fakturaer eller visse dele af fakturaerne, skal denne part inden for en rimelig frist gøre den anden part, i det foreliggende tilfælde Kommissionen, opmærksom herpå.
- 58 Det påhvilede herefter Acentro at udbede sig forklaringer på eller detaljer vedrørende de pågældende fakturaer på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, hvilket selvkabet ikke gjorde.
- 59 Følgelig må der gives Kommissionen medhold i dennes påstand om, at Acentro tilpligtes at betale 13497,46 EUR som hovedstol, svarende til Euratoms fordring på Acentro i forbindelse med opfyldelsen af kontrakten.

Om påstandene vedrørende renter

— Parternes argumenter

- 60 Kommissionen har gjort gældende, at udgangspunktet for beregningen af renter er den 25. juni 2002. Kommissionen har anført, at renterne for perioden mellem denne dato, hvor Acentro fik påkrav om at betale hovedstolen, og den 10. oktober 2008, datoen for sagens anlæg, er på 2278,55 EUR beregnet i henhold til den lovbestemte rentesats.

- 61 Ifølge Kommissionen skal de renter, der påløber efter datoen for anlæggelsen af denne sag og indtil datoen for den effektive betaling af hovedstolen, beregnes særskilt i henhold til den rentesats, der er fastsat i italiensk ret.
- 62 Endelig har Kommissionen med henvisning til artikel 1283 i CC nedlagt påstand om supplerende morarenter. Disse renter skal ligeledes beregnes særskilt på grundlag af datoen for den effektive betaling af de forfaldne renter og den i italiensk ret fastsatte rentesats.
- 63 Acentro har ikke fremført argumenter vedrørende dette punkt.

— Rettens bemærkninger

- 64 Således som det fremgår ovenfor af præmis 59, skal der gives Kommissionen medhold i dennes betalingspåstand for så vidt angår hovedstolen på 13 497,46 EUR.
- 65 Hvad angår renter bemærkes, at Kommissionen i sin skrivelse af 31. maj 2002 anførte, at hovedstolen skulle betales inden 15 dage fra datoen for modtagelsen af nævnte skrivelse. Skrivelsen blev modtaget af Acentro senest den 10. juni 2002.

- 66 Da der ikke er aftalt en rentesats, og da den pågældende kontrakt er omfattet af italiensk ret, er det de relevante bestemmelser og de morarenter, der er fastsat i den italienske lovgivning, der finder anvendelse.
- 67 I henhold til italiensk ret, nærmere bestemt artikel 1224 i CC, kan en kreditor i tilfælde af manglende betaling kræve morarenter fastsat i henhold til loven uden at bevise, at han har lidt noget tab.
- 68 I henhold til artikel 1283 i CC kan en kreditor endvidere kræve supplerende morarenter fra datoen for indgivelsen af stævningen, for så vidt som der er tale om renter, der skyldes for en periode på mindst seks måneder.
- 69 Artikel 1284 i CC bestemmer:

»Den lovbestemte rentesats fastsættes til 3 % p.a. På foranledning af finansministeren og på grundlag af et dekret offentliggjort i *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* før den 15. december i det år, der går forud for anvendelsen af rentesatsen, er det muligt årligt at ændre denne under hensyn til det gennemsnitlige årlige bruttoudbytte af statsobligationer med en løbetid på mindre end 12 måneder og henset til den i årets løb registrerede inflationssats. Hvis der ikke er fastsat en ny rentesats inden den 15. december, forbliver denne uændret i det følgende år [...]«

- 70 Denne rentesats blev fastsat til 3 % ved ministerielt dekret af 11. december 2001, offentliggjort i *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 290 af 14. december 2001, og fandt fortsat anvendelse i 2002 og 2003. Rentesatsen blev ændret ved ministerielt dekret af 1. december 2003, offentliggjort i *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 286 af 10. december 2003, som fastsatte denne til 2,5 % fra den 1. januar

2004, og fandt fortsat anvendelse fra 2004-2007. Ved ministerielt dekret af 12. december 2007, offentliggjort i *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr. 291 af 15. december 2007, blev rentesatsen fastsat til 3 % fra den 1. januar 2008.

- 71 Som nævnt ovenfor i præmis 65 blev skrivelsen med betalingspåkravet i det foreliggende tilfælde modtaget af Acentro senest den 10. juni 2002. Følgelig udløb fristen på 15 dage den 25. juni 2002. Det er derfor fra denne dato, at der påløber renter.
- 72 Det følger heraf, at det samlede beløb, som Acentro skylder i renter på datoen for indgivelsen af stævningen, er på 2 278,55 EUR.
- 73 Følgelig tilpligtes Acentro at betale Kommissionen 13 497,46 EUR som hovedstol, 2 278,55 EUR i renter, der forfaldt på datoen for sagens anlæg (den 10.10.2008), samt morarenter af disse beløb beregnet i henhold til den gældende rentesats fra den 10. oktober 2008 indtil den dag, hvor hele hovedstolen er betalt.

Sagens omkostninger

- 74 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Afdeling):

- 1) **Acentro Turismo SpA betaler Europa-Kommissionen 13 497,46 EUR som hovedstol, 2 278,55 EUR i renter, der forfalder på datoen for sagens anlæg, samt morarenter af disse beløb beregnet i henhold til den gældende rentesats fra den 10. oktober 2008 indtil den dag, hvor hele hovedstolen er betalt.**

- 2) **Acentro Turismo betaler sagens omkostninger.**

Martins Ribeiro

Papasavvas

Wahl

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. december 2010.

Underskrifter